

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 4 września 2023 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe

(druk nr 1085)

I. Cel i przedmiot ustawy

Nowelizacja ustawy – Prawo oświatowe wprowadza zmiany w zakresie prowadzenia działalności w szkole i placówce przez stowarzyszenia i inne organizacje, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki. W uzasadnieniu projektu wskazano, że zmiany te „mają na celu wzmocnienie pozycji i głosu rodziców oraz ich przedstawicieli w społecznym organie szkoły (radzie rodziców) w zakresie skutecznego sprzeciwiania się niepożądanym treściom kierowanych do ich dzieci przez stowarzyszenia lub inne organizacje, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy”.

W związku z powyższym ustawa rozszerza kompetencje rady rodziców o monitorowanie działalności stowarzyszenia lub innej organizacji prowadzących działalność w szkole lub placówce. Jednocześnie rada rodziców będzie miała obowiązek informowania rodziców uczniów o wynikach tego monitorowania.

Sposób informowania rodziców uczniów o wynikach monitorowania, a także o opiniach rady szkoły lub placówki oraz rady rodziców w zakresie podjęcia działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie lub inną organizację, zostanie określony w regulaminie działalności rady rodziców.

Niezależnie od powyższego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, szkole podstawowej oraz szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej zabronione będzie prowadzenie działalności

przez stowarzyszenia i inne organizacje, które promują zagadnienia związane z seksualizacją dzieci.

Ustawa zmienia także zasady dotyczące możliwości podjęcia działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie i inną organizację poprzez wprowadzenie obowiązku przekazania dyrektorowi tej szkoły lub placówki informacji zawierającej w szczególności:

- 1) opis dotychczasowej działalności;
- 2) cele i treści, które mają być realizowane w szkole lub placówce w ramach prowadzonej działalności;
- 3) opis materiałów wykorzystywanych do realizacji tych celów i treści.

Dyrektor szkoły lub placówki niezwłocznie po otrzymaniu informacji będzie zwracał się do rady szkoły lub placówki oraz do rady rodziców o wyrażenie opinii. Jednocześnie będzie musiał poinformować organ sprawujący nadzór pedagogiczny oraz organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanej informacji.

Obowiązek przekazania informacji nie będzie wymagany w przypadku zajęć organizowanych i prowadzonych:

- 1) w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej;
- 2) w ramach zadań realizowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;
- 3) przez organizację harcerską objętą Honorowym Protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej działającą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) przez Polski Czerwony Krzyż.

Ponadto udział w zajęciach prowadzonych przez stowarzyszenie lub inną organizację będzie wymagał pisemnej zgody rodziców ucznia, a w przypadku ucznia pełnoletniego – tego ucznia.

Jednocześnie ustawa przewiduje, że stowarzyszenia i inne organizacje działające lub zamierzające podjąć działalność w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce, które w dniu wejścia w życie przedmiotowej ustawy posiadają zgodę dyrektora szkoły lub placówki oraz pozytywne opinie rady szkoły i rady rodziców, przekażą wymagane informacje w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa stanowi efekt pracy nad obywatelskim projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (druk sejmowy 3520).

Pierwsze czytanie projektu ustawy odbyło się na 80. posiedzeniu Sejmu w dniu 28 lipca 2023 r., podczas którego został zgłoszony wniosek o jego odrzucenie. Wniosek ten nie uzyskał poparcia i projekt został skierowany do dalszych prac do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Komisja rozpatrzyła projekt na posiedzeniu w dniu 16 sierpnia 2023 r. i wniosła o jego uchwalenie w brzmieniu przyjętym w sprawozdaniu (druk nr 3587).

W odniesieniu do przedłożenia obywatelskiego między innymi został dodany przepis przejściowy, zmieniono datę wejścia ustawy w życie, a także wprowadzone zostały zmiany o charakterze uściślającym.

Podczas drugiego czytania na 81. posiedzeniu Sejmu w dniu 16 sierpnia 2023 r., został zgłoszony wniosek o odrzucenie projektu ustawy oraz 5 poprawek. Poprawki zmierzały do:

- 1) zdefiniowania pojęcia „seksualizacja”;
- 2) modyfikacji regulacji dotyczącej możliwości podjęcia działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie lub inną organizację, a także objęcia nią kościoła lub innego związku wyznaniowego;
- 3) uściślenia, iż odpowiednie stosowanie regulacji dotyczących prowadzenia działalności w szkole lub placówce dotyczy publicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Poparcie uzyskała ostatnia z wymienionych poprawek.

Sejm uchwalił ustawę na 81. posiedzeniu w dniu 17 sierpnia 2023 r.

Za przyjęciem ustawy opowiedziało się 243 posłów, 202 było przeciw, 2 wstrzymało się od głosu.

III. Uwaga szczegółowa

W myśl dodawanego w art. 86 ustępu 1a w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, szkole podstawowej oraz szkole artystycznej realizującej kształcenie

ogólne w zakresie szkoły podstawowej zabroniona będzie działalność stowarzyszeń i innych organizacji promujących zagadnienia związane z seksualizacją dzieci.

Wprowadzana regulacja posługuje się nieostrym wyrażeniem w zakresie *promowania zagadnień związanych z seksualizacją dzieci*. Nie zawiera także definicji tego wyrażenia.

W związku z tym regulacja ta budzi obawę, że będzie interpretowana i stosowana w różny sposób przez dyrektorów poszczególnych szkół i placówek, a także rady szkół i rady rodziców. W konsekwencji w jednej szkole lub placówce określone zajęcia dodatkowe będą mogły być prowadzone przez stowarzyszenie lub inną organizację, a w innej prowadzenie tożsamy treściowo zajęć będzie zabronione.

Należy przypomnieć, że zgodnie z § 6 Zasad techniki prawodawczej przepisy ustawy redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy. Ponadto § 25 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej stanowi, że przepis prawa materialnego powinien możliwie bezpośrednio i wyraźnie wskazywać kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować (przepis podstawowy).

W komentarzach do Zasad techniki prawodawczej podkreśla się, że § 6 formułuje trzy dyrektywy redakcyjne, które wywodzą się z zasady określoności przepisów prawa. Ta natomiast wynika z – zawartej w art. 2 Konstytucji – klauzuli demokratycznego państwa prawnego. W myśl tego przepisu, można mówić o zasadzie:

- 1) precyzji tekstu aktu normatywnego, która oznacza, że przepisy należy redagować tak, aby w sposób jednoznaczny wyznaczały adresatom, co i w jakiej sytuacji jest zakazane, nakazane lub dozwolone, a także jednoznacznie określały przesłanki ich stosowania przez organy władzy publicznej;
- 2) komunikatywności tekstu aktu normatywnego dla jego adresatów, która oznacza, że tekst przepisu powinien być tak zredagowany, aby przeciętny adresat danego przepisu prawnego odczytywał z tego przepisu tę treść, którą zawarł w niej prawodawca;
- 3) adekwatności tekstu aktu normatywnego do zamiaru prawodawcy, która oznacza, że tekst tego aktu powinien być tak zredagowany, aby dokładnie odpowiadał zamiarom prawodawcy.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że przepis art. 86 ust 1a nie spełnia tych wymogów. Poprzez to, że posługuje się nieostrym wyrażeniem, nie pozwala na precyzyjne określenie normy, a tym samym nie zapewnia jej jednolitej wykładni i stosowania.

Danuta Drypa

Główny legislator